

היה אור השלם קיח:

ערכי פסחים פרק עשירי פסחים

מסורת הש"ס

1. אבותינו במצרים לא ה' זכירו ופלאותיהם לא זכרו וזאת רב הושע ר' ז' וזו על כל יום יום ויום וזו על שפת הים: 2. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 3. ויחזק שש מאות רבב ב' ד' וכל רבב מצרים וזו לשם על כל: 4. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 5. מן שמיים נחתו וממלכותם נגזרו עם ישרא'ל: 6. נחל קישון גרפם נחל קד מים נחל קישון תו יבי נשעו עז: 7. מושיע עקרת הבית אב הקנים שמחה הללו יה: 8. אהבתי כי ישמע ה' אר קולי ותצונו: 9. הללו את ה' כל יום שז יחדו כל האמים: 10. יאיתי חסדנים מיד מצרים כוש תריץ ידיו לא יהים: 11. גער וזת קנה ערב אב רים בעגלי עמים מה יפס בריני כסף כור עניי קרבות יחפצו: 12. יקראנה חזיר מיער וזו שר ירענה: 13. ויהי סחורה ואחנה קד: לו לא יאצר ולא יקדו כי לישבים לפני ה' יהי: סחורה לאבל לש עז: ולמטבת ישעיהו כג יח עה

מזן שמים נלחמו הבוכב' פמס'יותם. במקומן היו עומדים ורלשן מגיע עד להרן וכן פירש"י בנימוקי מקרא וזמנה למ' דפ' מי שהיה (ועל דף זג.) כל העולם כולו תחת כוכב א' עומד הארץ ירדו הסוככים הלא מאחד נתמלל העולם י"ל דלא איירי אלא כוכבים של גלגל שהן מולות קבועים אלא שאר כוכבים קטנים הם ס:

ואקדיה מבחון. לשדוף את הוורקיס אומן למוך האור דכמיז (דמלא ג) גוצרל אילך די הסיקו שצינל דנורל: **ואמס' ה' לעולם.** פרנסה לדגים: ה"ג כיון דנחיתו כוכבי שמיא עלייהו נחיתו לאקריי נפשייהו כנחל קישון: **ואמס' ה' לעולם.** פריעה להתפרנס ממנו: **שמוני בניך.** מרוב תעאומס כגלות: כמולדה זו שדרה כעיקרי כמים.

לשדך מישך ועדד נגו קטיל הימון ג' אכרס: **שנחן לו רבו מנסה.** שזילס לנו מתנותינו מחיל **ה' לעולם.** והיינו עקרת הבית: **אומוס העולם מאי עבידיהו.** לשבוחי משום דגבר עלינו חסדו הא עלן לשבוחי: **אנכורוס ונפלאות.** דחזוין שעה לוי: **וקנה.** עדת ישראל בין הקנים **ביער:** חזיר **מיער.** זה אדוס שכתוב בה (ש י) אכלה ומדקה ושארל כרגלה רפסה חה דרכו של חזיר: **שכל מעשיה נכסבים כקולמוס אחד.** כלו פה אחד להס להרע: **מפרסס.** ממיר פס פושט יד: **כרלי.** כלומר מתניס עם ישראל לעשות רלונס כשודד שסס מקבלים ואין מקיימין דבריהם: זה

1. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 2. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 3. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 4. וישעיהו ה' ביום ההוא או ישרא'ל מיד מצרים וזו א ישראל את מצרים מר ועל שפת הים: 5. מן שמיים נחתו וממלכותם נגזרו עם ישרא'ל: 6. נחל קישון גרפם נחל קד מים נחל קישון תו יבי נשעו עז: 7. מושיע עקרת הבית אב הקנים שמחה הללו יה: 8. אהבתי כי ישמע ה' אר קולי ותצונו: 9. הללו את ה' כל יום שז יחדו כל האמים: 10. יאיתי חסדנים מיד מצרים כוש תריץ ידיו לא יהים: 11. גער וזת קנה ערב אב רים בעגלי עמים מה יפס בריני כסף כור עניי קרבות יחפצו: 12. יקראנה חזיר מיער וזו שר ירענה: 13. ויהי סחורה ואחנה קד: לו לא יאצר ולא יקדו כי לישבים לפני ה' יהי: סחורה לאבל לש עז: ולמטבת ישעיהו כג יח עה

מוסף רש"י

כך מצריים עולות מצד אחד. רמז מנוי ירדמו אחריו: ששוח יד ה' בעיקרי ברים. קריית כלע"ו (חולין כג.) אע"פ שדלה אבי במצות. נגן כעוטים שאין זמיתן מביעין תלות להס מוחסס. לך אני ולי נאה להושיע. להטות כלפי חסד (ד"ה י"ג.)

רבינו חננאל

וענין ירמור על ים בים סוף ישראל שבאותו הדור קטני אמנה היו אמרו כשם שאנו עולין מצד זה כך המצרים עלו מן הצד האחר וכו'. אמרה כנסת ישראל אע"פ שדלה אני מן המצות לי נאה להושיע אהבתי כי ישמע ה' הללו את ה' כל יום. וכל שכן אנו דגבר עלינו חסדו וענין יאיתי חסדנים מיד מצרים. למלך המשיח. לא יאצר ולא יחסן כי לישבים לפני ה'. זה המקבל מני חבירו כבישבה.

רש"י

ואקדיה מבחון. לשדוף את הוורקיס אומן למוך האור דכמיז (דמלא ג) גוצרל אילך די הסיקו שצינל דנורל: **ואמס' ה' לעולם.** פרנסה לדגים: ה"ג כיון דנחיתו כוכבי שמיא עלייהו נחיתו לאקריי נפשייהו כנחל קישון: **ואמס' ה' לעולם.** פריעה להתפרנס ממנו: **שמוני בניך.** מרוב תעאומס כגלות: כמולדה זו שדרה כעיקרי כמים.

מאי עבידיהו. לשבוחי משום דגבר עלינו חסדו הא עלן לשבוחי: **אנכורוס ונפלאות.** דחזוין שעה לוי: **וקנה.** עדת ישראל בין הקנים **ביער:** חזיר **מיער.** זה אדוס שכתוב בה (ש י) אכלה ומדקה ושארל כרגלה רפסה חה דרכו של חזיר: **שכל מעשיה נכסבים כקולמוס אחד.** כלו פה אחד להס להרע: **מפרסס.** ממיר פס פושט יד: **כרלי.** כלומר מתניס עם ישראל לעשות רלונס כשודד שסס מקבלים ואין מקיימין דבריהם: זה

ש' ים פלוט אותן ליבישה אמר לפניו רבש"ע כלום יש עבד שנותן לו רבו מתנה וחוזר ונוטל ממנו אמר לו אתן לך אחד ומחצה שבהן אמר לו רבש"ע יש עבד שחובע את רבו אמר לו נחל קישון יהא לי ערב מיד פלט אותן ליבישה ובאו ישראל וראו אותן שנאמר יורא ישראל את מצרים מת על שפת הים מאי אחד ומחצה שבהן דאילו בפרעה כתיב י'שע מאות רבב כחור ואילו בסיסרא כתיב י'תשע מאות רבב ברזל כי אתא סיסרא [אתא עלייהו בדקרי דפרולא הוציא הקב"ה עליהם כוכבים ממסילותם דכתיב] *מן שמים נלחמו הכוכבים כיון דנחיתו כוכבי שמים עלייהו אקדירו הני דקרי דפרולא נחיתו לאקדורו למיסחי נפשייהו כנחל קישון אמר לו הקב"ה לנחל קישון לך והשלם ערבונך מיד גרפם נחל קישון והשליכן לים שנאמר *נחל קישון גרפם נחל קדומים מאי נחל קדומים נחל שנעשה ערב מקדם באותה שעה פתחו דגים שקל ים ואמרו ואמת ה' לעולם אמר רבי שמעון בן לקיש מאי דכתיב *מושיבי עקרת הבית אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע שמוני בניך *כחולדה זו שדרה כעיקרי בתים: דרש רבא ר' מאי דכתיב *אהבתי כי ישמע ה' אמרה כנסת ישראל רבש"ע אימת אני אהובה לפניך בזמן שתשמע קול תחנוני דלותי ולי יהושיע אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אע"פ שדלה אני במצות לך אני ולי נאה להושיע אמר רב כהנא כשחלה רבי ישמעאל בר' יוסי שלח לו ר' אמור לנו שנים ושלושה דברים שאמרת לנו משום אביך שלח לו כך אמר אבא מאי דכתיב *הללו את ה' כל יום ויום וזת קנה ערב אב רים בעגלי עמים מה יפס בריני כסף כור עניי קרבות יחפצו: **ואמס' ה' לעולם.** פרנסה לדגים: ה"ג כיון דנחיתו כוכבי שמיא עלייהו נחיתו לאקריי נפשייהו כנחל קישון: **ואמס' ה' לעולם.** פריעה להתפרנס ממנו: **שמוני בניך.** מרוב תעאומס כגלות: כמולדה זו שדרה כעיקרי כמים.

לירושלים דכמיז לעיל מינה מהיכלך על ירושלים כך יוציאו מלכס שי: **גער חיה.** אומה הרשעה: **וקנה לך עדה.** ישראל. ואית דמפרסי מנרים וכוס דכמיז אכירים ולא נהירל דקמס עדה ישראל: **קנה.** דרש לשון קניס: **בין הקנים.** ביער דחזיר ביער זו אדוס שכתוב בה' אכלה ומדקה ושארל כרגלה רפסה זה דרכו של חזיר: **נכסבין כקולמוס אחד.** כלומר כולן פה אחד להרע לישראל. אס בא ישראל לדין לפניס כולן מתייבין אמו מדכמיז קנה ולא כתיב קניס משמע כקולמוס אחד: **בעגלי עמים.** בעגלים של כל העולם הפקר שאין להס בעגלים: **מפרסס.** ממיר פס פושט יד: **כרלי.** כלומר ממין עם ישראל לעשות רלונס כשודד שהן מקבלין ואין מקיימין דבריהם: **בירגיום.** מגדלים: **לחכודך.** לחכרי חכירי: **ביום אלוורוסין.** של מירוש דגן ויהר: **ולא יחסן.** לשון חוסן. זה בית גנייהן של כסף חזה הגנוזין וטמונים כחוק ובחוסן: זה

לירושלים דכמיז לעיל מינה מהיכלך על ירושלים כך יוציאו מלכס שי: **גער חיה.** אומה הרשעה: **וקנה לך עדה.** ישראל. ואית דמפרסי מנרים וכוס דכמיז אכירים ולא נהירל דקמס עדה ישראל: **קנה.** דרש לשון קניס: **בין הקנים.** ביער דחזיר ביער זו אדוס שכתוב בה' אכלה ומדקה ושארל כרגלה רפסה זה דרכו של חזיר: **נכסבין כקולמוס אחד.** כלומר כולן פה אחד להרע לישראל. אס בא ישראל לדין לפניס כולן מתייבין אמו מדכמיז קנה ולא כתיב קניס משמע כקולמוס אחד: **בעגלי עמים.** בעגלים של כל העולם הפקר שאין להס בעגלים: **מפרסס.** ממיר פס פושט יד: **כרלי.** כלומר ממין עם ישראל לעשות רלונס כשודד שהן מקבלין ואין מקיימין דבריהם: **בירגיום.** מגדלים: **לחכודך.** לחכרי חכירי: **ביום אלוורוסין.** של מירוש דגן ויהר: **ולא יחסן.** לשון חוסן. זה בית גנייהן של כסף חזה הגנוזין וטמונים כחוק ובחוסן: זה